

KURIR INFO doo Beograd, Vlajkovićeve 8, Matični broj 20113472 , podnosi ŽALBU PROTIV NEDELJNIKA VREME I NOVINARA TAMARE SKROZE - zbog teksta objavljenog u Nedeljniku Vreme pod naslovom Strogo kontrolisani vozovi od 06. 11. 2014.godine, koji je objavljen i na internet stranici <http://www.vreme.co.rs/cms/view.php?id=1241992>

O b r a z l o ž e n j e

Tema teksta Stogo kontrolisani vozovi, sadržana je u uvodnom delu teksta i opisana sledećom rečenicom: „Iako na naslovnim stranicama objavljuju psovke, ljude nazivaju pogrđnim imenima, najavljuju hapšenja i unapred presuđuju, iako se već neko vreme percipiraju kao partijska glasila i sredstva obračuna između različitih interesnih grupa, tabloidi su istovremeno među najtiražnijim izdanjima”.

Nedeljnik Vreme u kome je predmetni tekst objavljen nije visokotiražni nedeljnik. Autor pokušava da objasni da visok tiraž tzv. „tabloida” predstavlja ili „ogledalo srpskog društva” u negativnom kontekstu ili „ekces”.

U tom smislu, autor u centralni deo teksta stavlja dnevni list Kurir, BEZ PRUŽANJA MOGUĆNOSTI KURIRA DA ODGOVORI NA NAVODE TEKSTA I IZNESE SVOJE VIĐENJE, zbog čega je postupljeno suprotno načelima koja se tiču odgovornosti novinara iz glave IV Kodeksa, i to iz sledećih razloga:

1. Po Kodeksu je nedopustivo neprecizno, kolokvijalno i pogrđno nazivanje određene grupe, a novinar je dužan da štiti ljudska prava. Neprecizna kvalifikacije „naslovne strane današnjeg Kurira”, koja je označena kao nešto što je surovije od najsurovijeg, (poslednja rečenica teksta), predstavlja tipičnu povredu Kodeksa. Da bi se naime izneo vrednosti sud (da je nešto surovo) on mora pratiti tačno određenu činjenicu (tačno određenu naslovnu stranu). Etiketiranje svih naslovnih strana kao nasurovijih je povreda na samo prava na privatnost Kurira, već i prava na goodwill (koje je sastavni deo prava na imovinu iz člana 1 protokola 1 uz Evropsku konvenciju, u tom smislu presuda ECHR, Van Marle).

POSEBNO NAPOMINJEMO DA JE U DOSADAŠNJOJ PRAKSI OCENE TIPA "BAHATO", "SUROVO" i sl. Savet za štampu tretirao kao povredu Kodeksa u smislu obaveze koja se osnosi na korišćenje reči prilikom davanja vrednosnih sudova (npr. u predmetu B. Stefanovića).

2. U skladu sa Kodeksom, novinar mora da ima u vidu mogućnost zloupotrebe i manipulacije kojima mogu da ga izlože tobožnje žrtve. Nejasno je zbog čega autor nema u vidu tu mogućnost kod „priznanja” Dragana Đilasa, iako sam navodi da „uprkos brojnim pokušajima Vremena, Dragan Đilas nije hteo da pojasni o kome se radi”. Zar ovo nije dovoljno za sumnju da je u pitanju manipulacija? Iako se ovo sigurno ne odnosi na Kurir, čitalac takav utisak može stći čitanjem teksta.

3. Novinar je dužan da poštuje pravo na odgovor. Kuriru takvo pravo nije omogućeno, s obzirom da je autor u toku noći, van radnog vremena i neposredno pred objavljivanje teksta tek radi ispunjenja forme poslao određena pitanja Kuriru, na koje nije bilo moguće odgovoriti.

Pored toga, autor teksta se bavi pitanjima koji se direktno odnose na standarde novinarskog izveštavanja, čime postupa suprotno načelima iz glave III Kodeksa, članovi 4, 5 i 7 i to iz sledećih razloga:

1. Tamara Skroza je član Komisije za žalbe Saveta za štampu, pa u smislu Smernica u primeni Kodeksa ne samo da ne bi smela da da izveštava o temama u kojima ima moć odlučivanja (ta tema su etički standardi novinarske profesije) već ne bi smela ni da se bavi izveštavanjem o tom sektoru zbog funkcije u Savetu za štampu (Smernica 3 i 4 člana 4 Glave III Kodeksa). Ovo je poptuno ista situacija kao da član sudskog veća u postupku protiv Miroslava Miškovića objavi autorski tekst o nezakonitim radnjama Miroslava Miškovića.

2. Tamara Skroza ima lični intres u činjenici tiraža dnevnih listova. Ukoliko se tiraž tzv. tabloida prikazuje kao negativna pojava, te ukoliko se negativno prikazuju konkurenti na tržištu štampanih medija (listova), novinar se per se, protivno Kodeksu nalazi u poziciji da kršenjem zabrane sukoba interesa učestvuje u nelojalnoj konkurenciji. Činjenica da na više mesta u tekstu u negativnom kontekstu pominje Kurir, čini nespornim postupanje suprotno Kodeksu.

Predmetnim tekstom povređena su i načela iz Glave I članovi 2 i 4 Kodeksa i to iz sledećih razloga:

1. Novinar je dužan da pravi jasnu razliku između činjenica, komentara, pretpostavki i nagađanja. U svom tekstu autor navodi da je jedan političar „otkrio” , odnosno „priznao” da mu je traženo milion

evra od jednog vlasnika medija, što je pretpostavka(političar za to nije pružio dokaze, pa nije ništa mogao „otkriti“ već samo „izjaviti“, „tvrditi“, i sl) i to nedokazana. Autor teksta, međutim, ovo prikazuje kao nespornu činjenicu, upravo koristeći termine „otkriti“ i „priznati“, što smatramo povredom Kodeksa.

2. Iako na više mesta pominje dnevni list Kurir, štaviše, iako se čitanjem teksta stiče uticak da je baš Kurir kreirao tzv. "tabloidnu „ stvarnost, (sve što ne valja poteklo je iz Kurira), autor nije ni pokušao da kontaktira nezavisne izvore, već je kontaktirao samo konkurente Kurira(urednika Naših Novina, Pressa, Informera i sl.) Ovo smatramo ozbiljnim kršenjem Kodeksa.

Stoga, predlažemo da Komisija za žalbe Saveta za štampu utvrdi povredu Kodeksa od strane gospođe Skroze i naloži javno izvinjenje i objavljivanje odluke.